

Remissyttrande

Promemoria: Ett tryggt och mer hållbart premiepensionssystem

SPP Fonder önskar lämna följande synpunkter på Finansdepartementets Promemoria "Ett tryggt och mer hållbart premiepensionssystem" (Promemorian). Synpunkterna är ett tillägg till remissyttrandet från Fondbolagens Förening där SPP Fonder är medlem. De synpunkter som lämnas här ska ses som ett komplement till de branschgemensamma argument som kommer från Fondbolagens Förening som SPP Fonder ställer sig bakom.

SPP Fonder är Sveriges femte största fondbolag och ingår sedan 2007 i den norska Storebrandkoncernen. Fondbolaget bildades 1996 och har inriktat sina produkter främst mot pensionslösningar. Bolagets ledord är att leverera fonder som är tydliga och enkla, prisvärda och hållbara. Cirka 600 000 personer i premiepensionssystemet har valt någon av SPPs fonder, framförallt någon av SPPs Generationsfonder.

Sammanfattning

SPP Fonder vill framföra att de förslag som läggs fram i Promemorian vars övergripande syfte är "*att säkra långsiktigt höjda och trygga pensioner*" enbart delvis ger förutsättningar för att uppnå målsättningarna. SPP Fonders synpunkter begränsas till de områden som direkt påverkar fondverksamhet, framförallt avseende konsumenttrygghet och utvecklingen kring hållbara investeringar. Våra synpunkter och kommentarer avser därför de bedömningar i Promemorian som härrör till *Förordning om premiepensionssystemet, avsnitt 6* samt förslagen avseende *Hållbarhetskrav, avsnitt 7*.

SPP Fonder välkomnar en ökad kontroll men avstyrker förslaget om att fonder inte får ha mer än 50 procent av sin fondförmögenhet inom premiepensionssystemet då detta förslag kommer försämra förutsättningarna för Promemorians intentioner. SPP Fonder tillstyrker förslaget avseende införande av krav för hållbarhet för fonder på premiepensionstorget.

SPP Fonder vill betona vikten av att både kvantitativa och kvalitativa kriterier beaktas i föreslagna åtgärder för att öka konsumenttryggheten. Faktum är att största delen av kontrollen borde omfatta kvalitativa kriterier som kan anpassas efter marknadens utveckling inom de olika områden som är relevanta för en god och långsiktigt hållbar utvärderingsprocess. Inom Storebrandkoncernen där SPP Fonder ingår, finns även fem livbolag. För samtliga fondtorg inom dessa livbolag fördelas kontrollen av de fonder som ingår med tjugo procent på kvantitativa kriterier och åttio procent på kvalitativa kriterier.

Bedömning av förslagen i Promemorian

SPP Fonders arbete utgår från grundvärden om att vara ett fondbolag som levererar fonder som är enkla och tydliga, prisvärda och hållbara. Det är viktigt för SPP Fonder att fonderna är ett hållbart val: samtliga fonder i SPP Fonders fondutbud förvaltas enligt hållbarhetskriterier. SPP Fonder ägs av Storebrand, som sedan 1999 rankats som ett av de 100 mest hållbara företagen i världen på Dow Jones Sustainability Index och som både 2017 och 2018 utsågs till världens mest hållbara bolag i kategorin Insurance av Corporate Knights som varje år i Davos rankar världen mest 100 hållbara bolag. SPP Fonders hållbarhetskriterier går längre än AP7 Såfas.

Synpunkter på bedömningen i avsnitt 6.6 samt förslag i avsnitt 7 i Promemorian

Med ovanstående utgångspunkter i åtanke kan det konstateras att förslagen och bedömningarna i Promemorian skulle innebära bättre möjligheter till förstärkning av kvalitet och konsumentskydd på Pensionsmyndighetens fondtorg (fondtorget). SPP Fonder vill gärna bidra till detta och önskar därför belysa följande dimensioner där vi ser ambitionen men även de problem som kan uppstå om man alltför snävt implementerar rent kvantitativa krav för de fonder som ska kunna ingå på fondtorget.

Det SPP Fonder inledningsvis vill kommentera är den bedömningen som beskrivs i avsnitt 6.6

"Förordning om premiepensionssystemet":

-*Punkt 6.1:* att en fondförvaltare har minst tre års verksamhetshistorik för att få ingå fondavtal med Pensionsmyndigheten

-*Punkt 6.2:* att den fond som erbjuds ska ha minst tre års avkastningshistorik och ett minsta förvaltad kapital om 500 miljoner kronor för att fondavtal om att erbjuda den på Pensionsmyndighetens fondtorg ska få ingås

-*Punkt 6.3:* att Pensionsmyndighetens andel av det totala fondkapitalet i en fond inte får överstiga 50

procent av det totala kapitalet. Fonder i vilka andelen premiepensionskapitalet överstiger taket om 50 procent ska köpstoppas till dess premiepensionskapitalets andel är under 40 procent.

Givet den allmänna reservationen om att SPP Fonder i grunden anser att kvalitativa krav bör utgöra huvuddelen av kontrollen för fonder på fondtorget är punkt 6.1 och punkt 6.2 isolerat sett inga stora frågor i sig, men ett införande av ovanstående skulle kunna påverka ambitionen om ett hållbart fondtorg negativt. Argument för detta presenteras nedan under punkt 7.

SPP Fonder avstyrker Promemorians bedömning avseende punkt 6.3 att det totala fondkapitalet i en fond inte får överstiga 50 procent av en fonds samlade kapital inom premiepensionen. Detta krav kommer på sikt innebära att merparten - bra som dåliga - fonder, kommer att köpstoppas inom premiepensionen. Fullt utbyggt kommer fondtorget att uppgå till cirka 4 900 miljarder SEK vilket innebär att det blir den största fondplattformen i Sverige. Eftersom det inte finns något annat fondtorg av denna storlek kommer de fonder som väljs av många till slut att köpstoppas. Detta tror vi inte är intentionen med den föreslagna gränsen och SPP Fonder avstyrker därför bedömningen och föreslår istället att denna begränsning antingen höjs till 80 procent alternativt tas bort helt.

SPP Fonder tillstyrker förslagen under punkt 7 och välkomnar ett införande av krav för hållbarhetsinformation samt krav på hållbarhetshänsyn i fondförvaltningen. Den svenska staten har undertecknat internationella fördrag rörande klimat- och miljöfrågor såväl som folk- och arbetsrättsliga frågor och det är SPP Fonders övertygelse att ett införande av föreslagna hållbarhetskrav bidrar till en ökad kunskap om dessa frågeställningar samt till att konsumenten i högre grad förstår att det även är möjligt att ta hänsyn till detta i sina pensionsavsättningar och i sitt sparande.

SPP Fonder vill framhålla att i utvärderingen av dessa hållbarhetskriterier blir den kvalitativa bedömningen än viktigare. En grundtes kring de kvalitativa kraven för ett fondtorg, som har den svenska staten som huvudman, bör vara att de fonder som inte handlar i linje med vad den svenska staten lagstiftat om och förbundit sig att följa utgör undantaget. Fonder som tar hänsyn till de fördrag och överenskommelser den svenska staten ställer sig bakom bör vara förstahandsvalet.

SPP Fonder ser därför att bedömningen under punkterna 6.1 och 6.2 i Promemorian kan komma att motverka syftet med att införa hållbarhetskrav i enlighet med avsnitt 7. De mest moderna fonderna med längst gångna hållbarhetskriterier kan få svårt att uppfylla det kvantitativa kravet om minst 3 års avkastningshistorik liksom det krav på förvaltad kapital på fondnivå samt att kvantitativa krav har svårt att fånga upp dessa egenskaper. SPP Fonder föreslår därför att det bör vara möjligt för huvudmannen att väga kvantitativa och kvalitativa krav mot varandra eller i kombination med varandra.

I den avvägningen föreslår SPP Fonder att ytterligare kvantitativa krav, som går längre än vad som föreslås i Promemorian, införs för att stärka konsumentskyddet på fondtorget. Några exempel som skulle kunna användas är att:

- utesluta fonder som inte presterar på en viss nivå relativt index sett över en treårsperiod
- utesluta fonder som innehåller instrument som är komplexa att värdera t ex genom att utesluta onoterade derivat och premiera enklare aktieportföljer. Detta gör det också svårare att "dölja" avgifter i fondkonstruktioner.
- fondtorget regelbundet begär in likviditetsrapporter för de fonder som ingår.

Vad innebär Promemorians förslag och bedömningar för konsumenten?

Flertalet aktörer på marknaden tillhandahåller fondtorg – ofta inom ramen för en pensionslösning. Baserat på insikter om kundbeteende bygger dessa i regel på strängare inträdeskrav än premiepensionen och en mer aktiv bevakning av konsumentens intresse. SPP Fonders erfarenhet är att en typisk konsument uppskattar en kombination av normer man kan lita på, valfrihet och vägledning. När premiepensionssystemet får till den kombinationen kommer detta ha starkt positiva effekter på hela pensionsmarknaden. SPP Fonder anser därför att man bör öppna för möjligheten att kombinera de kvantitativa kraven med kvalitativa bedömningar för att så effektivt som möjligt kunna uppnå intentionen om konsumentskydd och ett så bra och brett fondutbud som möjligt.

Sett ur konsumentens perspektiv finns det mycket att vinna på att kraven för de fonder som ska vara valbara inom premiepensionen blir högre och stramas upp. SPP Fonder anser att det är oproblematiskt med ett fortsatt stort fondutbud att välja mellan så länge konsumenten erbjuds en god vägledning och att det finns garantier för att samtliga fonder som finns inom premiepensionen är bra val för pensionen. Det är även värt att notera att individen i allt större utsträckning själv blir ansvarig för sina pensionsval även utanför det statliga systemet. Här fyller en bra och trygg statlig fondplattform ett viktigt pedagogiskt syfte.

Allmänna synpunkter

Premiepensionssystemet ska vara ett system som konsumenterna kan lita på, ett system där Pensionsmyndigheten företräder deras intressen och där hållbarhet är ett genomgående inslag. Mot den bakgrunden och med utgångspunkt i de konstruktiva delarna av utredningens förslag bör följande steg vidtas för att utveckla det svenska premiepensionssystemet:

1. Stärk konsumentskyddet inom premiepensionssystemet. Förslaget om stärkt konsumentskydd inom premiepensionen är välkommet och bör genomföras.

2. Låt myndigheten säkra en god konkurrens och marknadsutveckling. Premiepensionssystemet har en delvis mycket välfungerande konkurrens som bör tas till vara, följas upp och utvecklas. Genom att utvärdera konkurrens, priser och kvalitet över tid kan marknaden stegvis regleras så att konkurrensen stärks istället för att avskaffas. På detta sätt skapas externaliteter för konsumenter och konkurrens som gynnar hela den svenska sparmarknaden. Pensionsmyndigheten kan stegvis arbeta med krav som ger fondtorget ett bättre utbud med en bibehållen stor valfrihet. Tydligare konsumentinformation om hållbarhet behöver övervägas.

3. Lita inte enbart till kvantitativa krav, vilka alla aktörer i branschen kan anpassa sig till beroende på hur stort incitament man har för att vara valbar inom premiepensionen. Löpande kvalitativa krav är det som till störst del tillämpas på marknaden i övrigt.

SPP Fonder anser att ett flertal åtgärder enligt ovan kan regleras genom ett aktivt arbete med Pensionsmyndighetens samarbetsavtal. Detta är ett mer anpassningsbart styrinstrument än lagändringar, vilket visat sig värdefullt vid frågeställningar kring premiepensionen som uppkommit inte minst under de senaste åren.

SPP Fonder AB

Åsa Wallenberg
Vd

Peter Beckman
Vvd